

Powinności rodziców wobec dziecka:

1. Opieka nad dzieckiem (zapewnia przetrwanie fizyczne i społeczne)

Zapewnienie pożywienia, higieny, dachu nad głową, ubrania, dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo fizyczne, zaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych, społecznych i edukacyjnych.

2. Zasilanie emocjonalne (zapewnia na całe życie siłę emocjonalną i poczucie własnej wartości)

Okazywanie bezwarunkowej, opartej na szacunku, miłości poprzez:

- pełen miłości kontakt wzrokowy
- pełen miłości kontakt fizyczny
- wyłączną uwagę i aktywne słuchanie.

Zaspokajanie pozostałych potrzeb emocjonalnych:

- bezpieczeństwa emocjonalnego, przynależności, poszanowania godności, akceptacji,
- potrzeby wsparcia, zachęty, docenienia, bycia ważnym, stymulacji, wrażeń, sukcesów.

3. Wychowanie (zapewnia dobre funkcjonowanie w społeczeństwie)

Trenowanie umysłu i serca dziecka - od dyscypliny i kontroli rodziców do samodyscypliny i samokontroli
„Wychowanie to uczenie dzieci czerpania przyjemności z tego, co dobre” – Platon
„ Charakter jest przeznaczeniem” – Heraklit

1. **Bycie wzorem** – osobiste modelowanie właściwych postaw i zachowań;
2. **Rozwijanie inteligencji emocjonalnej**, w tym empatii – poprzez okazywanie dziecku współczucia, adekwatne reagowanie na jego uczucia i potrzeby, uczenie nazywania i rozpoznawania emocji, panowania nad impulsami, dojrzałego wyrażania złości;
3. **Nauczanie myślenia** (podstawą jest dobra znajomość języka rozwijana przez rozmowy i czytanie dziecku) - wskazywanie zależności przyczynowo-skutkowych, uczenie logiki, umiejętności przewidywania skutków, analizy motywów postępowania, wyciągania wniosków itp.;
4. **Nauczanie norm i umiejętności społecznych** (dobrych manier, dobrej komunikacji, rozwiązywania problemów i konfliktów poprzez rozmowę i refleksję);
5. **Nauczanie wartości** (takich jak: szacunek, uczciwość, odpowiedzialność, odwaga cywilna, samodyscyplina, pokojowość); pomoc w budowaniu dobrego charakteru (wartości w praktyce); utrwalanie dobrych nawyków poprzez docenianie wysiłków dziecka, a nie tylko osiągnięć;
6. **Nauczanie dobrej organizacji i pracowitości** poprzez stopniowe wprowadzanie stałych zajęć (np. obowiązków domowych, gry na instrumencie, treningów sportowych) oraz własny przykład.
7. **Przewodnictwo intelektualne i duchowe** (rozmowy o życiu i wartościach, lektury, wiara).

4. Ochrona przed szkodliwymi wpływami (zapobiega degradacji psychicznej i społecznej)

1. **Zaangażowanie w życie dziecka** - aktywna obecność, dostępność, gdy potrzebuje ono rozmowy lub pomocy, kontrola;
2. **„Zaszczepienie” dziecka przeciw złym wpływom** poprzez:
 - budowanie jego siły emocjonalnej i poczucia własnej wartości
 - codzienne czytanie na głos,
 - uczenie praktykowania wartości moralnych, także poprzez własny przykład;
3. **Nauczenie mądrego korzystania z mediów, informacji, rozrywki, ze swej wolności** – ustalanie zasad, uczenie mądrych wyborów, stopniowe poszerzanie zakresu swobód i odpowiedzialności.

Opracowanie: Fundacja „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom”